

163 J. R. MUNCK – J. V. SNELLMAN 13.X 1855
 HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Rector,

Med särdeles nöje har jag emottagit Herr Rectors bref, och skyndar att besvara detsamma, för att underrätta om, att jag om Gud vill, nästa lördag d⟨en⟩ 22:a hoppas att kunna inträffa i H⟨elsing⟩fors; var derföre god och qvarhålla framställningen till den i fråga varande professionen intill dess, så kan jag directe få afsända densamma; dess ombytt benämning, ifrån en vetenskapligt lärd till en, mera populär, gör intet till saken, då hufvudsak är, att den blir beviljad; – och som det ligger mig om hjertat att den går igenom, så måste man smida medan järnet är varmt, på det inga motarbetningar må hinna mellankomma, och beröfva mig uti Herr Rector en behöflig medhjelpare, och Universitetet en varm lärare, uti en vetenskap, hvarutaf jag förutser de nyttigaste följder. Min förtröstan ligger uti Grefve Armfelts löfte och intresse för saken,

I den glada förhoppning att således snart kunna få räkna Herr Rectorn till en medlem af Universitetet har jag äran innesluta mig
 Vänskapsfullt

J. R. Munck

F.hamn d. 13 October 1855

164 J. V. SNELLMAN – J. R. MUNCK OKTOBER
 1855
 RA, Ätten Munck af Fulkilas samling

Högvälborne Herr Baron!

Härjemte får jag äran öfversända det förslag, hvars uppsättande Högvälborne Herr Baron behagat anförtro mig. Att det är bristfälligt isynnerhet i formen, måste jag befara, då jag icke varit i tillfälle att i afseende å detsamma närmare rådfråga Herr Baron. Det är blott om den vetenskapliga motiveringen jag kan hoppas, att den kunde befinnas tillfredsställande,

Att benämningen Hodegetik icke blifvit helt och hållet utesluten, har ett skäl deri, att genom anförande af detta namn motiveringen blir enklare och benämningen Vetenskapernas system mindre påfallande.

Åt Högvälborne Herr Barons eget bepröfvande har jag bort lemna, huruvida orden *Extra-Ordinarie* böra tilläggas på sin plats, eller om frågan härom skall lemnas öppen. Den är i sjelfva verket af Herr Grefve Armfelt afgjord på sätt, hvarom Grefven torde hafva underrättat Herr Baron. Likaså är jag okunnig, huruvida Herr Baron önskar förena V⟨ice⟩ Cancellers-Sekreterare befattningen med professionen eller med Sitt förtroende vill hedra innehafvaren efter eget val.

På Högvälborne Herr Barons tillsägelse har jag tillagt slutstrofen i förslaget. Herr Baron behagade förlåta min uppriktighet, som säkert tager sig sämre ut här i skrift, än om jag fått äran muntligen anföra min ödmjuka reservation. Jag vågar nemligen fatta Herr Barons afsigt så, att lärofriheten vid den föreslagna professionen icke på något vis blir en annan, än för öfriga lärare vid Universitetet. Hvarken för professionen eller för egen del kan jag afsäga mig det förtroende till sin urskiljning

och sin loyauté, hvarje lärare måste af Universitetets Styresmän begära. Men jag är, som sagdt, öfvertygad, att Herr Barons mening icke varit sådan, utan att Herr Barons bättre insigt i förhållandena ger strofen en tydning, som betager densamma allt sken af misstroende.

Måtte blott min ovana och oskicklighet icke gjort förslaget i öfrigt oanvändbart. Skulle så vara, beder jag ödmjukast Herr Baron hafva godheten deryvid göra nödiga anmärkningar eller lemna mig en kort föreskrift, huru detsamma bör uppställas, då jag skall bemöda mig att i en ny upplaga bättre träffa rätta formen.

10 Ödmjukt inneslutande mig i Högvälborne Herr Barons välvilja har jag äran med djupaste vördnad underteckna

Högvälborne Herr Barons
aldraödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

20 **165 FÖRSLAG BETRÄFFANDE PROFESSUREN I
SEDELÄRA OCH VETENSKAPERNAS SYSTEM,
OKTOBER 1855**

RA, Åtten Munck af Fulkilas samling

Lifligt besluten, att på den plats, Eders Kejslerliga Majestät mig Nådigst anförtrott, tillse, det ungdomen vid Kejslerliga Alexanders Universitetet på öfvertygelsens väg må ledas till flit i studier och goda seder, och försäkrad om, att jag sålunda bäst uppfyller Hans Kejslerliga Majestäts och Eders Kejslerliga Höghets Nådiga afsigter, har jag trott mig finna behovet af en lärare vid Universitet, som vore förpligtad
30 hålla föreläsningar, direkt syftande till detta ändamål.

Jag är visst öfvertygad, att såväl Universitetets Rektor som öfriga lärare, hvar i sin stad begagna sig erbjudande tillfällen, att uppmuntra de studerande till arbetsamhet och ett godt uppförande. Men denna uppmuntran, ehuru nödvändig och, som jag har anledning tro, i sin mon fruktbärande, kan dock icke för en bildning sökande ungdom ersätta behovet af en sammanhängande framställning af moralens bud och af vetenskapernas och bildningens höga betydelse för samhället och menskligheten.

40 Jag vågar därför fästa Eders Kejslerliga Höghets Nådiga uppmärksamhet på behovet af en lärare för sagde vetenskaper, för Sedeläran och Hodegetiken.

Ehuru vetenskapernas historia lærer, att skilda principer blifvit uppställda, ur hvilka man härledt moralbudens nödvändighet och bindande kraft, finnes dock i den kristna verlden ingen olikhet i denna forsknings resultat, utan har hvarje lärare i moralen, som förtjenar detta namn, i yttersta instansen hänvisat till religionens bud, till samhällets lagar och allmän god sed såsom högsta regeln för menniskans pligter. Sedeläran, framställd i denna anda, kan därför icke annat, än yttra det lyckligaste inflytande på ungdomens sinnen, måste leda
50 densamma från godtyckliga åsigter af rätt och orätt samt framför hvarje annan vetenskap bidra, att bilda den till sann pligtkänsla.

Läran om rätta sättet för det akademiska studium och för vetenskapliga studier öfverhufvud har man kallat Hodegetik, eller / <Väglednings>vetenskap / *Vägledningslära* /. Till densamma hörer framställningen af vetenskapernas inbördes sammanhang, af ordningen och